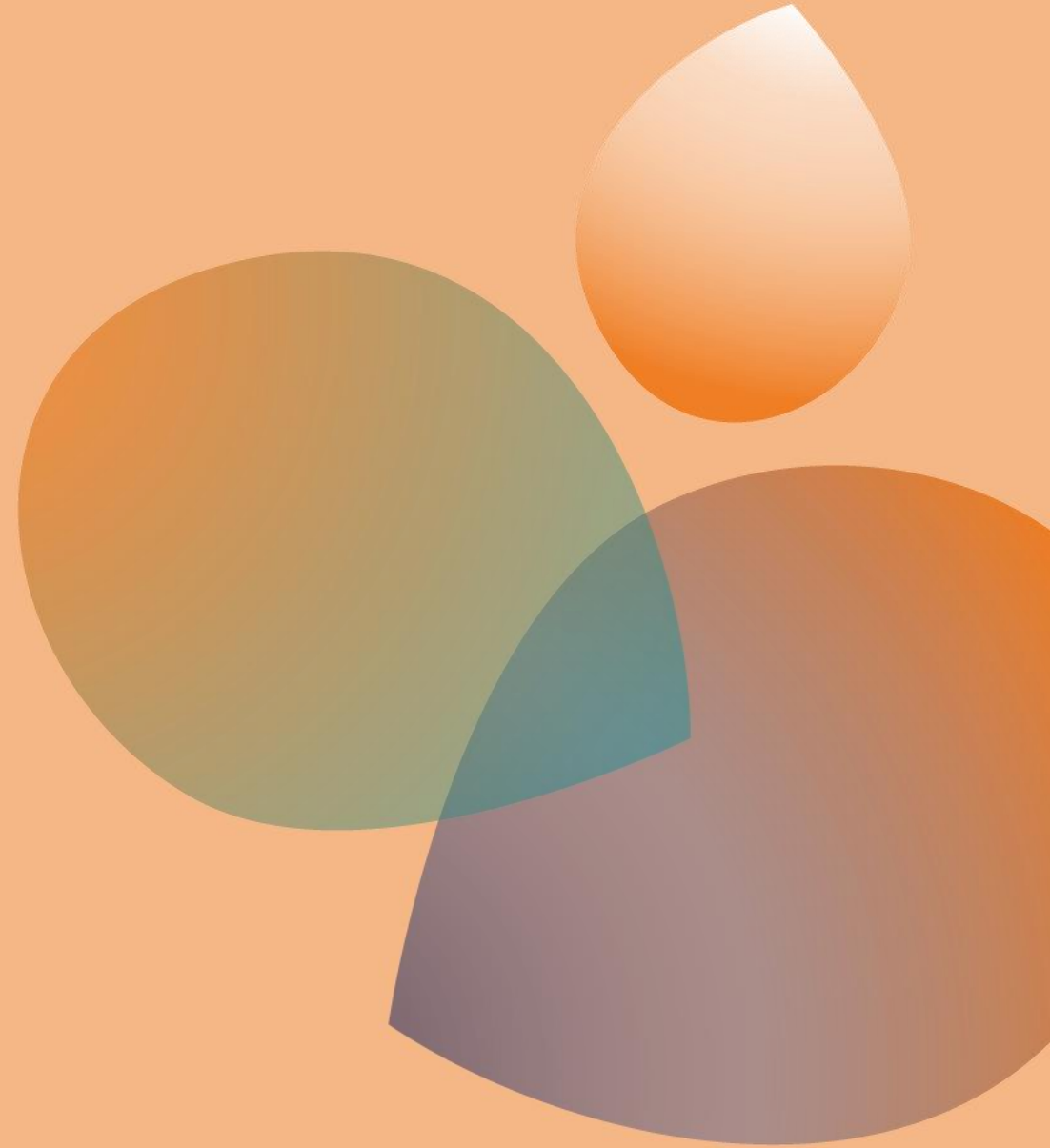

Zingeving behoeften signaleren en erop ingaan

Toepasbare handvatten vanuit de Richtlijn Z&S 2.0

De A van Aandacht is inclusief, de B van Begeleiding is divers

Nico van der Leer

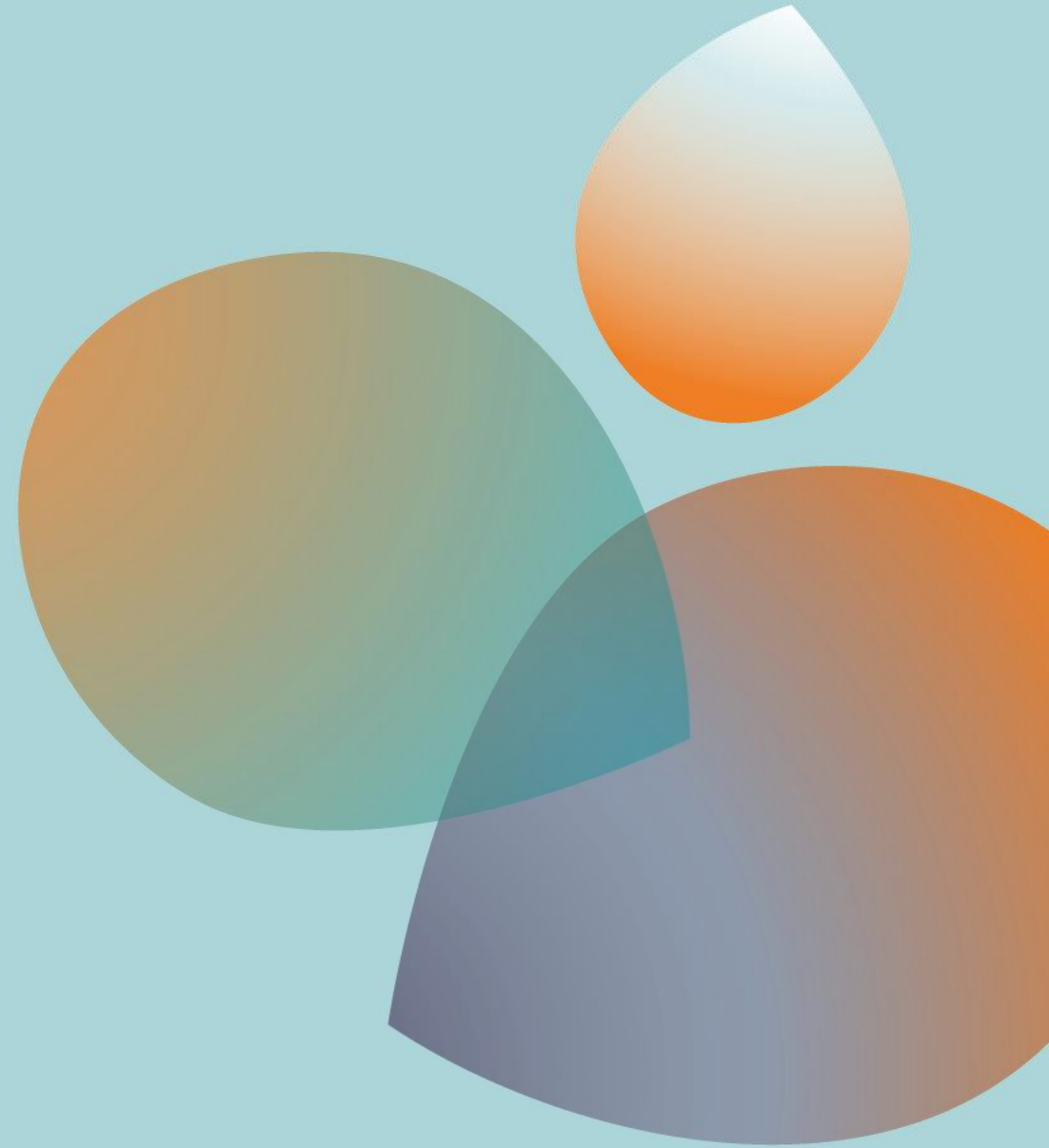
Disclosure

- I have no (potential) conflict of interest
- No relationships potentially relevant to meeting
- No sponsorship or research funds
- No remuneration or other (financial) compensation
- Not a shareholder
- No other other relationships

Welkom

Kennismaking
Verwachtingen/ leervragen
Programma

**WAAR
WORD JIJ
BLIJ VAN?**

Programma

Richtlijn Zingeving & Spiritualiteit in de pall. fase 2.0 (2018)

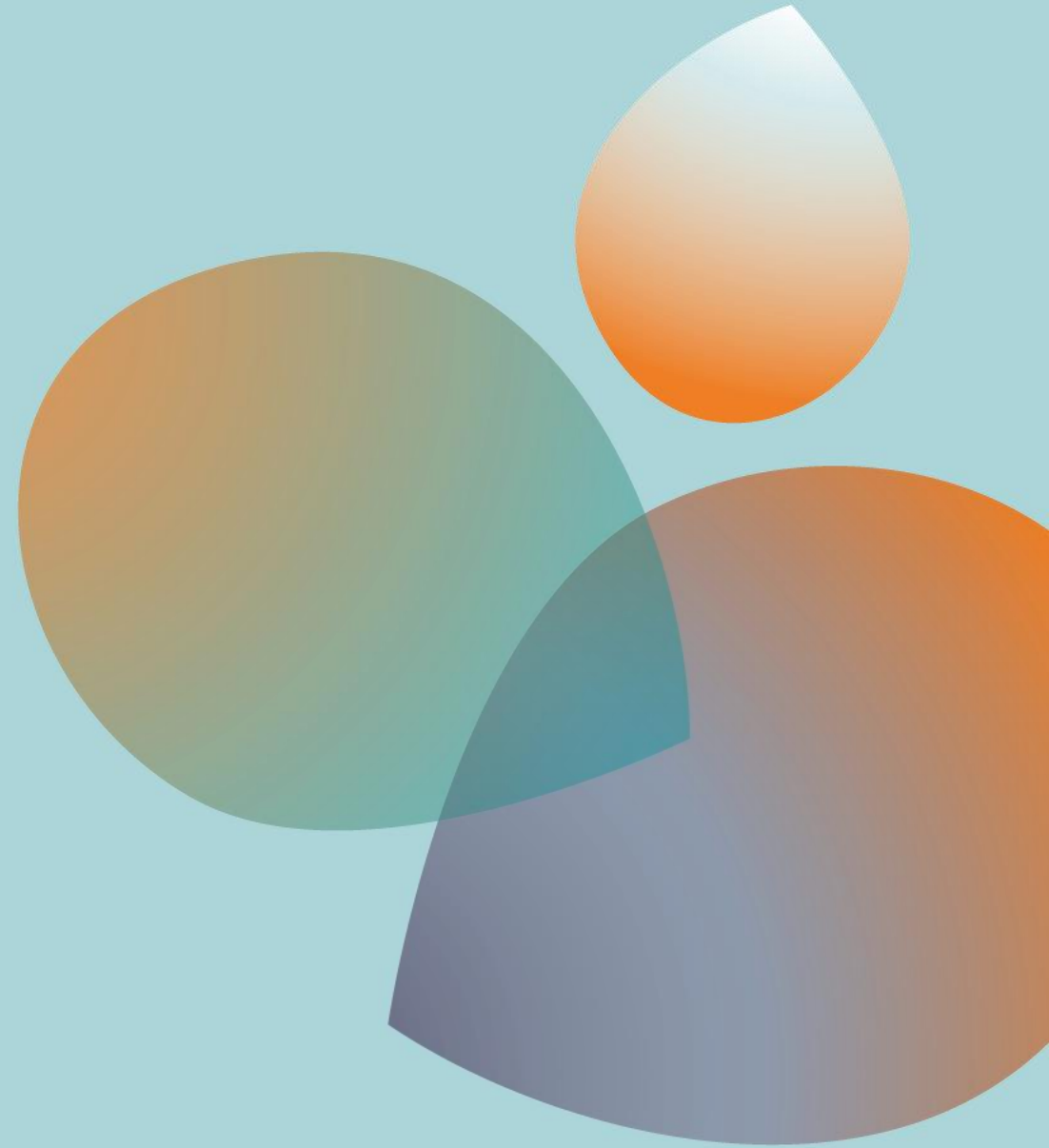
Zingeving en Spiritualiteit

Zingeving behoeften en waarden

Signaleren, aandacht geven en begeleiden

Praktische handvatten voor gesprek

Evaluatie

Spiritualiteit

is de dynamische dimensie van het menselijke leven die verband houdt met de wijze waarop personen (individueel en gemeenschap)

betekenis, doel en transcendentie

ervaren,
tot uitdrukking brengen,
en/of zoeken

en de wijze waarop zij **verbonden** zijn met
het moment,
zichzelf,
anderen,
de natuur,
datgene wat betekenisvol en/of heilig is.

EAPC Taskforce 2010

BASISBEHOEFTE

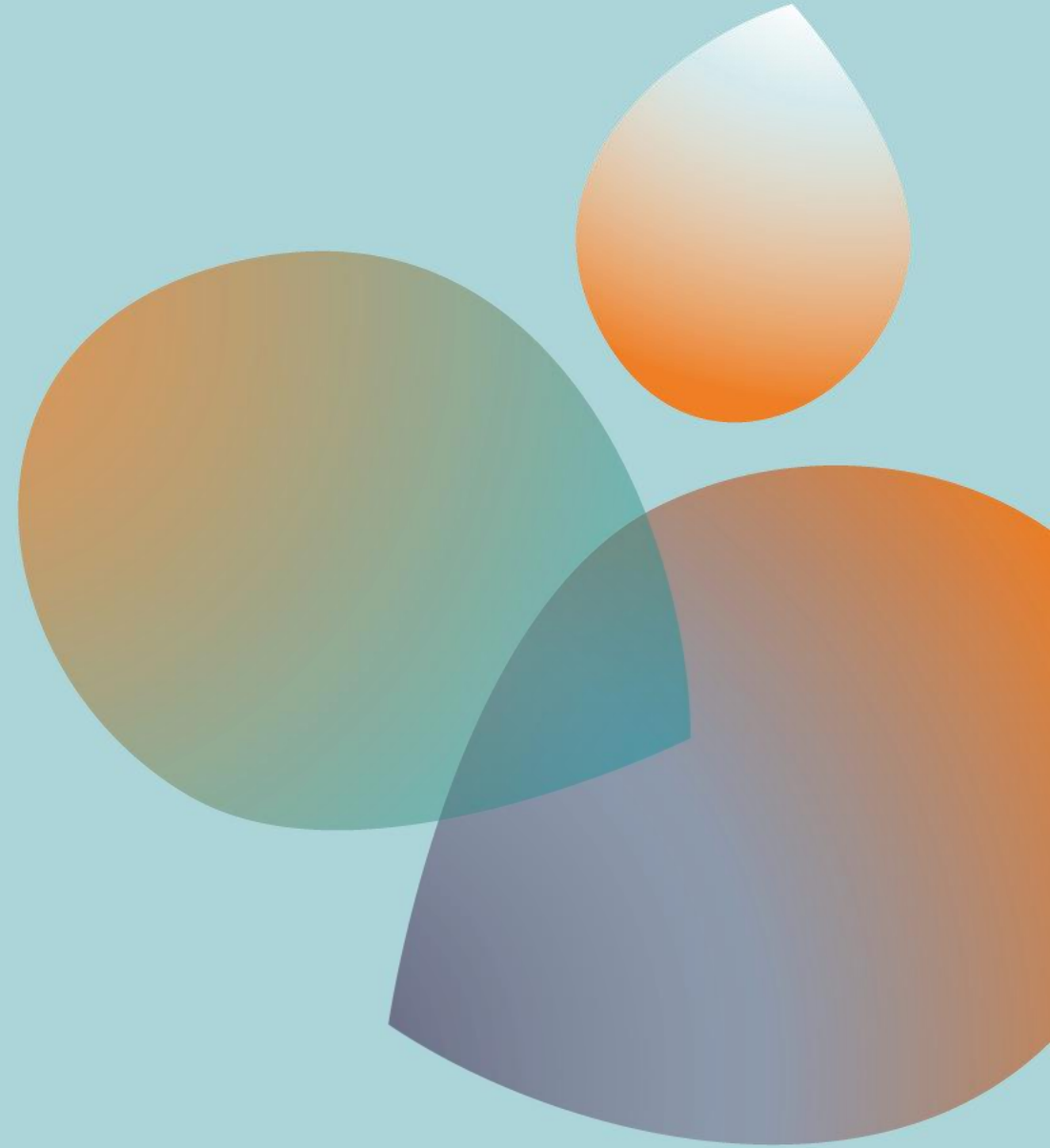
Iemand om van te houden
(relaties)

Iets zinvols om te doen
(praktijken)

Iets om op te hopen
(waarden)

- 1. Wanneer is aandacht voor zingeving/spiritualiteit aangewezen?**
- 2. Hoe herken en signaleer ik vragen en/of behoeften op het gebied van zingeving/spiritualiteit?**

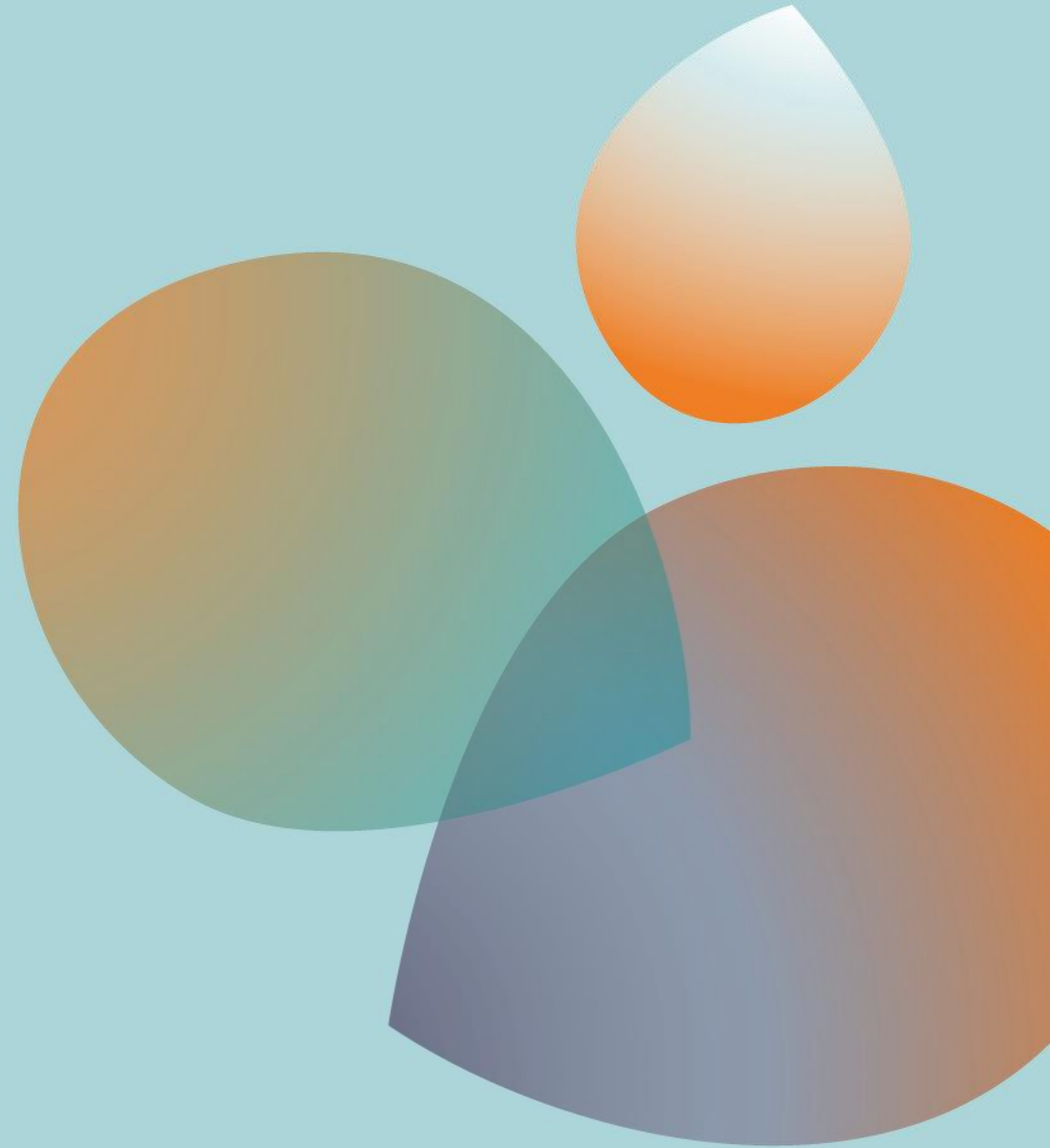

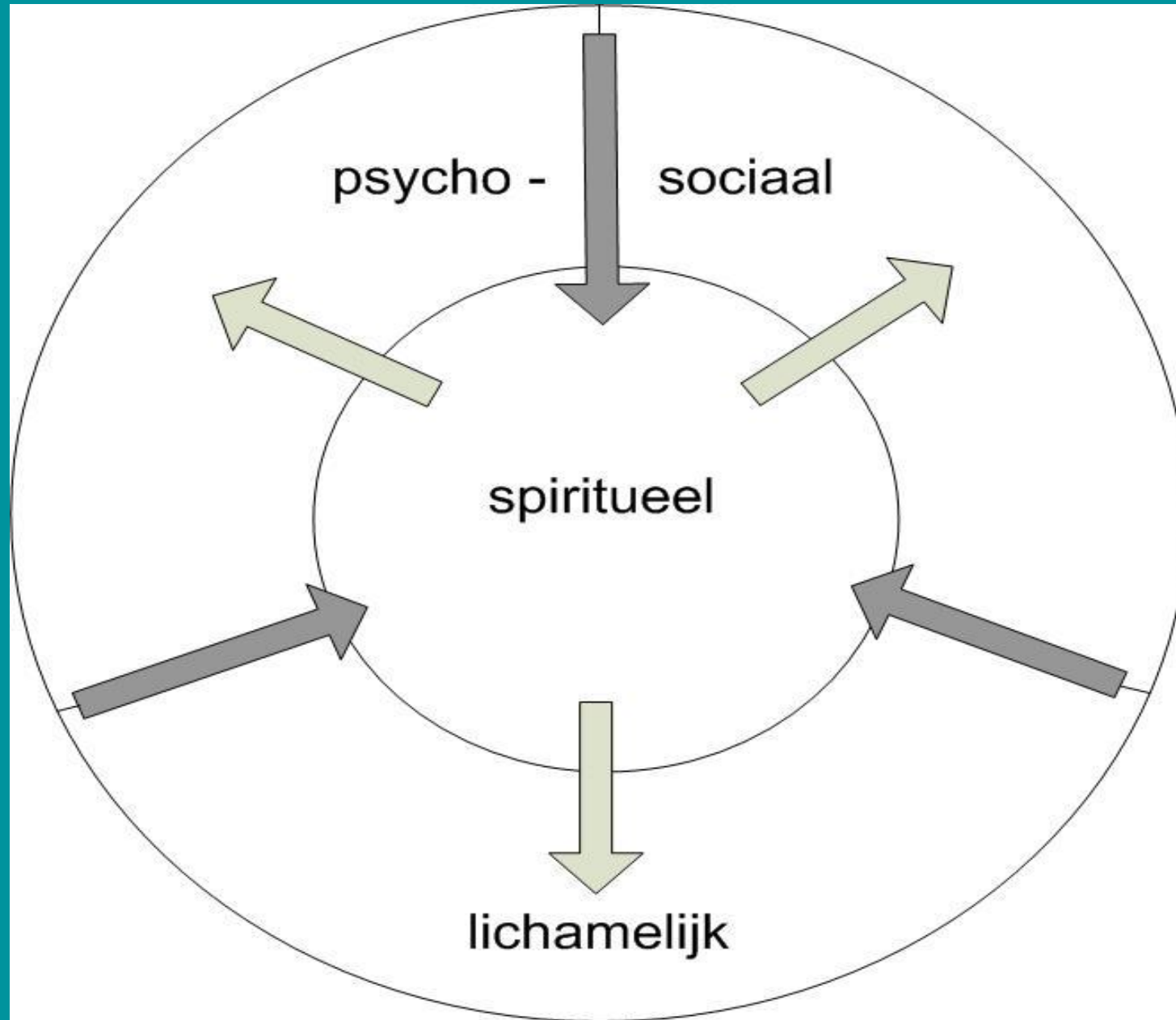
Het ABC-model

De A van AANDACHT is inclusief

De B van BEGELEIDING is divers

De C van CRISIS is complex

DE 4 BETEKENISLAGEN

Somatisch	Beschrijving van de werkelijkheid -feitelijke betekenis-
Psycho-	Ervaring en emoties -emotionele betekenis-
Sociaal	Verbinding met identiteit, levensverhaal -biografische betekenis-
Spiritueel	Krachtbronnen, inspiratie, bestaan -existentiële betekenis-

LUISTEREN IN LAAGJES:

Feitelijke laag	Wat speelt er, wat is er precies aan de hand? Stel informatieve vragen.
Emotionele laag	Wat doet het met jou? Welke gevoelens spelen daarbij een rol?
Biografische laag	Hoe speelt/speelde dit een rol in jouw leven / levensverhaal?
Existentiële laag	Wat staat er voor jou op het spel in deze situatie? Wat betekent dit voor jou?

VERKENNENDE VRAGEN (Mount Vernon Cancer Centre)

1. Wat houdt u in het bijzonder bezig op dit moment?
2. Waar had u vroeger steun aan in moeilijke situaties?
(Geloof? Levensbeschouwing? Gemeenschap?)
3. Wie zou u graag bij u willen hebben? Wie zou u kunnen steunen?

FICA

Faith:

Beschouwt u zichzelf als religieus/ heeft u een geloof of levensbeschouwing?

Importance:

Hoe belangrijk is spiritualiteit / geloof in uw leven?

Community:

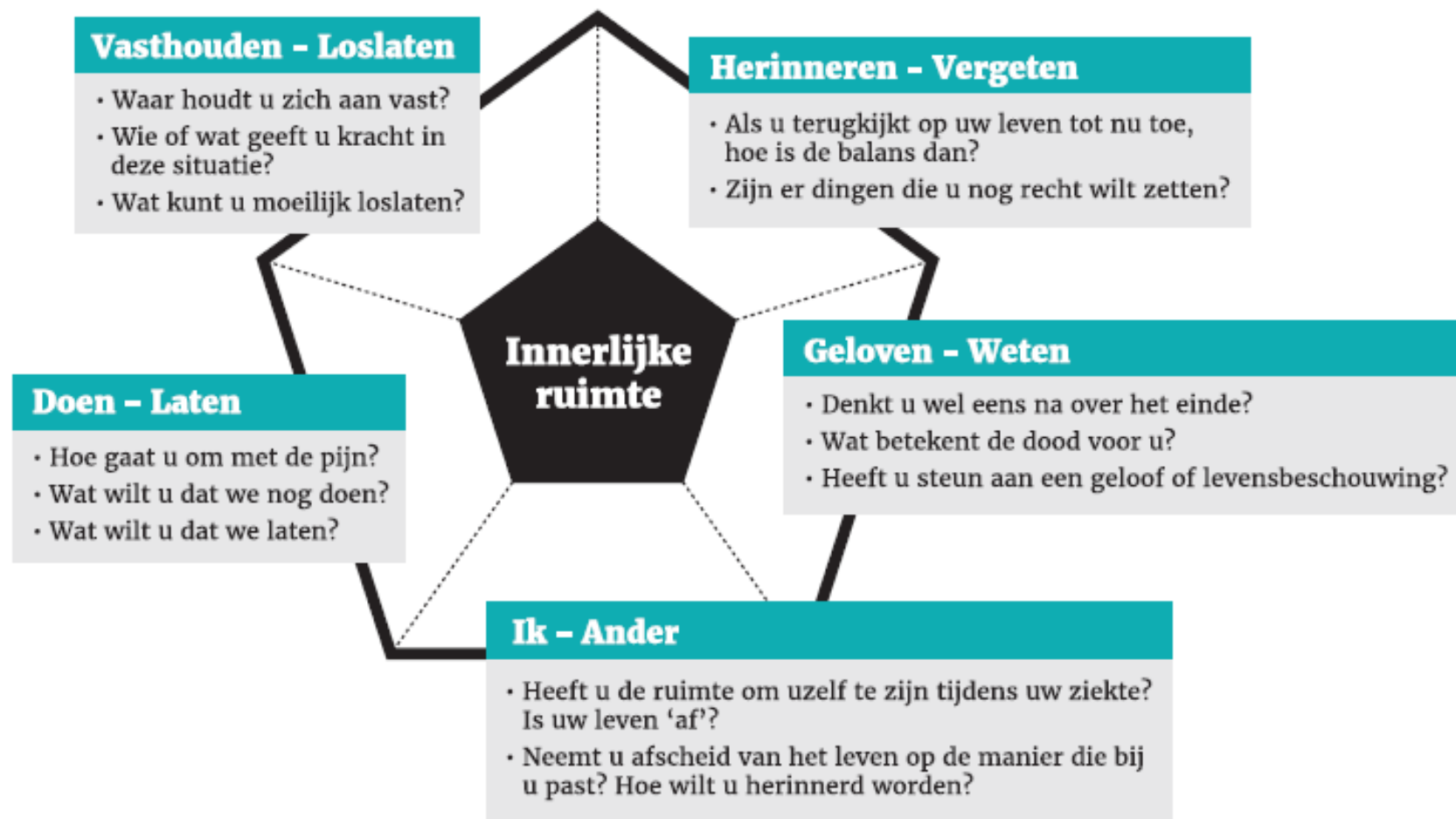
Maakt u deel uit van een religieuze / spirituele gemeenschap?

Address:

Hoe zou u willen dat ik als uw zorgverlener deze zaken binnen de zorg voor uw gezondheid benader?

Het Diamantmodel

Bron: Carlo Leget, *Ruimte om te sterven*. Tielt: Lannoo 2012

Hoe ga ik om met het lijden?

Wie ben ik en wat wil ik werkelijk?

Hoe kan ik afscheid nemen?

Hoe kijk ik terug op mijn leven?

Waar mag ik op hopen?

Het Ars Moriendi model

Randvoorwaarden voor aandacht geven aan zingevingsbehoeften van patiënten (spirituele zorg):

- Attitude : je kunnen inleven in het verdriet van de ander
- Communicatie : je eigen kwetsbaarheid durven benoemen
- Zelfzorg: eigen verlieservaringen een plek geven
- Scholing : interdisciplinaire groepen
- Organisatie : samenwerking tussen Artsen/Vpk en GV-ers

Afronding

Hoe was het / wat neem je mee?

Bedankt voor jullie aandacht!

nico.vanderleer@pzcdordrecht.nl

